
Zámek na Loire

Aristokratická komedie

Roman Sikora

Osoby:

André

Jean-Luc

Alfréd

Milostpaní

Boris

1.

(Alfréd v bílé kuchařské uniformě stojí s pánví v ruce a udiveně hledí na dva kolegy v lokajských livrejích z 18. století stěhující starodávný kus nábytku.)

- ALFRÉD: Co?
- JEAN-LUC: Co co?
- ANDRÉ: Ale správně, to moc správně se ptá, Alfréd ptá. Moc správně: Co?
- JEAN-LUC: Správně?
- ANDRÉ: Ano, správně. Správně poukazuje, správně se dotazuje. Správně a oprávněně otázku vznáší.
- ALFRÉD: Co?
- ANDRÉ: Že správně, úplně správně se ptáš. Co? Co to jako být? Co to má tohle být? Vlastně. Tohle. Zase. Kam neseme to? Tohle. Kam? Zase. Ten kus nábytku starodávný. Tak kam? Kam?
- ALFRÉD: Ano. Kam?
- JEAN-LUC: Co?
- ANDRÉ: Říkám, že chápu. Úplně chápu otázku. Tady tu Alfrédovu otázku. Ptá se: Co? A já odpovídám. Mu odpovídám prostě. Na tu otázku. Snažím se odpovědět. Na tu otázku. Ale že i ty, že i ty se ptáš. Že i ty, i ty říkáš: Co? To nechápu. To opravdu nechápu. Alfréd, Alfréd ten může. Se ptát může. Je den tady, jeden den teprve. Ale ty už půl roku, půl jsi tady. Půl roku. Od začátku jsi tady. A ptáš se: Co? Říkáš: Co? To nechápu. To opravdu nechápu.
- JEAN-LUC: Já to taky nechápu.
- ALFRÉD: Já to pořád nechápu.
- ANDRÉ: Ale co, proboha, Jean-Lucu, co nechápeš? Co k nechápání? Co je na tom? K nechápání. Že Alfréd, že ten nechápe. Je v pořádku to, že nechápe. Ale že ani ty, ani ty nechápeš. Tak to je... To je, promiň, prostě mi to promiň, prostě neprofesionální. Neprofesionální to je. Vždyť poprvé? To snad poprvé děláme, něco takového děláme? Poprvé? Že stěhujeme něco? Vyhazujeme? Likvidujeme? Nábytek starodávný? Jako tuhle? Rokokovou tuhle? Komodu tuhle? Víme přece, všichni víme, že ona je prostě designérka, bytová designérka. A tak ví, co dělá ví prostě, ne? Ví, ne?
- ALFRÉD: Já... A...
- ANDRÉ: Asi zeptat, Alfréde. Se chceš zeptat, kam? Kam to neseme?
- ALFRÉD: Ano, kam? Kam to nesete?

- ALFRÉD: Neboj, Alfréde. Neneseme, do kuchyně ti to neneseme, určitě. Tenhle kousek, tenhle ze 17. století nábytku kousek a do kuchyně. Tak to vůbec. To k čemu by ti tam byl, takový, kousek takový? Jen překážel by. Kousek takový, v kuchyni. Do kuchyně, to vůbec. To do popelnice, na skládku patří. Podle ní patří. Tak tam to neseme.
- ALFRÉD: Co?
- JEAN-LUC: No jo. Řekla: A tohle vyhod'te! Designérka, bytová. Tak to řekla. A my uděláme to, tohle. Za to platí nás tady. Za tohle. Abychom její přání plnili.
- ANDRÉ: Ano, za tohle. Přesně za tohle nás platí. A my děláme. A neremcáme. Nefilozofujeme. Netlacháme, zbytečně. Nebo příliš. Prostě děláme. Co řekne, uděláme. Však za to platí. Všechny nás tady platí. Za to. Manžel její. Platí. Přesně za tohle.
- JEAN-LUC: Ano, za tohle. Však ve smlouvě, měli jsme ve smlouvě, že hubu, držet hubu máme. I krok máme. Tak držíme. Hubu i krok držíme. O všem. O tom. Tady o tom. Však peníze slušné, víc, než slušné jsou. Tak hubu, co bychom nedrželi? A krok. A hubu.
- ANDRÉ: A co vaříš? Co vlastně vaříš pro ni, Alfréde? Co?
- ALFRÉD: Co?
- ANDRÉ: No už čtvrtý, už čtvrtý kuchař jsi. Tady. Čtvrtý. Tak co vaříš? Pro ni? Pro milostpaní?
- ALDRÉD: Milostpaní?
- ANDRÉ: Ajajaj! Ajajaj, Alfréde! Ajajaj, prostě.
- ALFRÉD: Ajajaj?
- ANDRÉ: Ajajaj! Ty nevíš, ty, Alfréde, ty nevíš, že milostpaní? Že milostpaní se jí říká? Tady? Že přála si to? Takhle? Přála?
- ALFRÉD: Ne.
- ANDRÉ: Ajajaj, Alfréde! Ajajaj! Ale chápu. To nezvyklé, prostě nezvyklé je. Pro tebe. Pro Francouze, že? Však ani šlechtě, ani té se tady neříká. Takhle neříká. A ona? Copak šlechta nějaká? Je ona šlechta nějaká, že? Že milostpaní si říkat nechá?
- ALFRÉD: No...
- ANDRÉ: Ale peníze. Kde takové peníze bral bys? Tady bral? A kde práci takovou? Kde zavadil bys, o ni? O práci takovou?
- ALFRÉD: No...
- ANDRÉ: Tak co vaříš? Co navaříš pro ni teda, dneska? K obědu?

- ALFRÉD: Tak první oběd, že? První můj oběd, první tady je to. Tak myslel, jsem rozhodl se, že výjimečný. Že výjimečného něco být mělo. By to. Něco.
- ANDRÉ: Ajajaj, Alfréde! Ajajaj!
- ALFRÉD: Ajajaj? Zase? Ajajaj?
- ANDRÉ: Ajajaj. Ale pokračuj. Klidně pokračuj, Alfréde.
- ALFRÉD: Ty taky? Si taky myslíš, Jean-Lucu? Taky že ajajaj?
- JEAN-LUC: No jo. I já. Trochu. Že ajajaj. Že ajajaj to je.
- ANDRÉ: Ale pokračuj! Povídej! Co vaříš teda? K obědu?
- ALFRÉD: Tak předkrm...
- ANDRÉ: Předkrm dokonce? Předkrm?
- ALFRÉD: Ano, předkrm.
- JEAN-LUC (*nevěřicně zakroučí hlavou*): Předkrm!
- ANDRÉ: A je aspoň polívka? Je polívka aspoň ten předkrm?
- ALFRÉD: Ne, proč by? Proč by polívka? Být měla to? Polívka?
- JEAN-LUC: Ajajaj.
- ANDRÉ: Ajajaj, Alfréde! Ajajaj! Ale pokračuj! Klidně pokračuj, Alfréde!
- ALFRÉD: Tak jako překrm, jako předkrm jsem dovolil, (*nejde mu to přes hubu*) milostpaní, si dovolil si (*nejde mu to přes hubu*) milostpaní si připravit...
- ANDRÉ: Pokračuj, pokračuj přece, Alfréde! My posloucháme. Napjatě posloucháme. Napětím nedutáme. Ani. Vůbec.
- ALFRÉD: Tak jako předkrm, paštičku, zaječí paštičku jsem zvolil. Delikatesu dietní, s bagetou křupavou.
- ANDRÉ: Ano?
- JEAN-LUC: Ne...
- ALFRÉD: Ne?
- ANDRÉ: Ale pokračuj! Pokračuj přece, Alfréde!
- ALFRÉD: A hlavní, jako chod hlavní pro (*nejde mu to přes hubu*) milostpaní vybral, jsem zvolil, jsem **hovězí, bourguignon hovězí, z býčka, z dvacetiměsíčního býčka, s mrkvičkou čerstvou, cibulkou, žampióny...**
- ANDRÉ: To nadějně, to nadějně zase vypadá.
- JEAN-LUC: Ano, víc než nadějně, to vypadá. Nadějně.

ALFRÉD: Že ano? Vždyť s hovězím, bourguignonem hovězím jsem práci, místo získal dokonce, v Joël Robuchon dokonce. V Joël Robuchon. Sám Joël Robuchon řekl, mi řekl, že výjimečné, mimořádné a výjimečné, a přijal. Že mimořádné a výjimečné to je. A přijal, mě. Znáte přece, přece znáte restauraci Joël Robuchon?

(André a Jean-Luc vrtí hlavou.)

ALFRÉD: No nevádí, to nevádí. Tak **bourguignon**, hovězí **bourguignon** jsem připravil. **Tak ten. A po něm si nabídnout (nejde mu to přes hubu) milostpaní sýry, předestřít sýry dovolím, pár plátků pravého Comté a Brie. A nakonec, nakonec Crème brûlée, pudingový dezert s karamellem, s vrstvou karamelu nahoře. Lahodného. Karamelu. Nahoře.**

(André a Jean-Luc na Alfréda bez hlesu hledí. André si utře slinu.)

ALFRÉD: **V pořádku? Je to v pořádku?**

JEAN-LUC: **Tak já... Já nevím. (K Andrému.) Je to v pořádku?**

ANDRÉ: Tak myslím, já myslím, že v nejlepším. V nejlepším pořádku to je.

ALFRÉD: Tak rád. To rád jsem.

JEAN-LUC *(chápe se kusu nábytku)*: Tak jdeme. Ať za sebou, ať už za sebou to máme.

ANDRÉ: Počkej ještě. Chvilku počkej přece, ještě.

JEAN-LUC: Co?

ANDRÉ: A hotové? Už hotové to máš, Alfréde? Všechno? Už poneseš, jí to poneseš už?

ALFRÉD: Ano, už hotové, už hotové to mám. Jen než dvanáct, čekám, až poledne...

ANDRÉ: Ale to hned. Klidně hned jí odnes. Klidně to. Ta nehledí, na čas tak nehledí, milostpaní. Tak klidně hned, hned to odnes jí.

ALFRÉD: Ano? Hned?

ANDRÉ: Ano, hned. My taky, chceme to taky vidět, jak poneseš. Jak jí to poneseš.

ALFRÉD: Taky?

ANDRÉ: Taky.

ALFRÉD: Ty taky?

ANDRÉ: Taky to chceš vidět, Jean-Lucu. Ne, přece?

- JEAN-LUC: Já? (*André do něho drcne loktem.*) Aha. Jasně, taky. Jasně že. To chci vidět. Taky.
- ALFRÉD: Tak já jdu. Pro to jdu.
- ANDRÉ: Jen jdi, Alfréde. Jen jdi.
- ALFRÉD: Tak myslíte, opravdu myslíte?
- ANDRÉ: Ano. Myslíme.
- JEAN-LUC: Opravdu myslíme.
- ALFRÉD: Tak dobře. (*Odejde.*)

(Alfréd s Jean-Lucem si zvolna do popředí chystají malý stolek a dvě židle. Položí na něho dva talíře. Z kapsy si každý vytáhne příbor a přiloží k talířům. Pod bradu si zasunou ubrousek. Zkrátka se chystají k jídlu. Nakonec André vytáhne velkou síť na motýly a postaví se vedle stolku. Čekají. Vstoupí Alfréd s tácem plným francouzských delikates. Je poněkud překvapen pohledem na oba i na stolek s talíři. I na motýlí síť. Pak se zhluboka nadechne a odhodlaně vykročí k protější straně jeviště a zmizí v ní. André si připraví síť. Chvilí čeká. Pak se ozve kdesi v pozadí táhlý hysterický ženský výkřik. Z pravé strany vyběhne Alfréd, přeběhne jeviště a zmizí vlevo. Po chvilce za ním letí talíř, který André zachytí do sítě a virtuózně ho vyjme a odloží na stolek. Jean-Luc ho hbitě popadne a rozděluje jídlo na oba přichystané talíře. Následuje další výkřik. Vzduchem letí talířek s paštičkou a hned za ním bageta. André opět všechno obratně zachytí a předá Jean-Lucovi, který hbitě rozlomí bagetu a oba díly přiřadí ke dvěma talířům. Mezitím ženský hlas křičí.)

- HLAS MILOSTPANÍ: To kráva?! Nějaká kráva krmná jsem?! To tohle!? To tohle žrát?! Žrát mám?! Blafy tyhle? Francouzské?! Blafy?! To normálně navařit?! To tady navařit nikdo? Normálně navařit neumí?! To tohle žrát mám?! To kráva nějaká jsem?! Na porážku určená?! Že tohle?! Že kalorie tyhle?! Blafy tyhle?! Že žaludek mi zkazit?! Žaludek do hajzlu mi poslat chcete?!

(Vzduchem letí talířek s moučником. André ho opět zachytí. Posadí se a dají se s Jean-Lucem do jídla. Rozplývají se blahem. Milostpaní mezitím pokračuje.)

- HLAS MILOSTPANÍ: To bezdomovcům! Žebrákům smradlavým líp vaří, u nás líp vaří, než mě tady. Než mě tady vaříte! To tyhle sračky?! Tyhle hovna žrát mám?! A vyžraná?! Vyžraná mám být?! Úplně vyžraná z nich být?! Tlustá?! Vyžraná?! Odporně, nechutně, hnusně vyžraná?! Já, modelka!? Já, co zkurvená modelka jsem byla?! A teď?! Teď tlustá kráva!? Tlustá stará kráva jsem?! A proč?! Proč tlustá stará kráva jsem?! Protože blafy, francouzské blafy tady žeru! Protože blafy mě tu nutí žrát! Hnusy francouzské! A tváří, se tváří, že dobroty, že delikatesy. Tou svou hubou mlátí, divně mlátí hubou francouzskou, blbou hubou francouzskou. A sračky! Sračkama mě krmí! Jsem blbá!? Blbá si myslíte že jsem!? Blbá úplně!? Blbá?!

(U posledních vět si André otře ústa ubrouskem, zase uchopí sít' a postaví se. Když tak učiní, vzduchem letí talířek s dezertem. Opět ho obratně zachytí a položí ho na stůl.)

HLAS MILOSTPANÍ: Kretění! Neschopní kretění jste! To jste! Kretění! Co ani polívku! Ani polívku uvařit neumí! *(Nadávky přejdou do hlasitého pláče.)*

ANDRÉ: Už čas. Už čas je asi. Čas.

(Jean-Luc přikývne, otře si ústa ubrouskem, vstane a odejde vlevo. André naslouchá pláči milostpaní. A mlsá samozřejmě.)

ANDRÉ: Hm. *(Pokračuje v debužirování.)*

(Vstoupí Jean-Luc nese na podnose láhev vína a sklenici. Rychle projde jevištěm. André pokračuje v jídle.)

HLAS MILOSTPANÍ: No dost! To je dost, že jdeš! Dost!

(Pláč zvolna ustává. Po chvíli se Jean-Luc vrací s prázdnou lahví a se sklenicí. Položí ji na stoleček a dá se znovu do jídla. André se zamyslí, uchopí prázdnou láhev od vína a přičichne k jejímu hrdlu. S lehkým odporem ucukne.)

ANDRÉ: Tohle nikdy, nikdy nepochopím.

JEAN-LUC: Mystérium, André. Je to. Mystérium.

ANDRÉ *(ukáže na jídlo před nimi)*: Tohle je mystérium.

(Oba si rozkošnický vloží sousto do úst.)

JEAN-LUC: Pravda. Pravda. Tohle je mystérium.

(A mlsají dál.)

ANDRÉ: Ale ještě, pak musíme, tu skříň, tu komodu, to rokoko, vyhodit musíme.

JEAN-LUC: To jasné. Jasné je, že musíme.

ANDRÉ: Jo jo. S těžkým srdcem musíme.

JEAN-LUC: S těžkým. Ano, se srdcem těžkým. Máš už kupce? Máš, že?

2.

(Tma. Výstup se zjevně odehrává ve sklepení. André s Jean-Lucem svítí baterkami a nejspíš někoho hledají. Hned po první replice budeme zcela přesně vědět koho.)

ANDRÉ: Alfréde? *(A už je to tady.)* Alfréde! Jsi tady?

(Ze tmy je slyšet tlumené fňukání či pláč.)

ANDRÉ: Alfréde?

JEAN-LUC: Já říkal, jsem ti říkal, že na ramena. Že nohy na ramena veme. Z fleku.

ANDRÉ: Ticho! Neslyšíš něco?

JEAN-LUC: Ne.

(Opět tiché kňučení.)

ANDRÉ: Alfréde?

(Opět tiché kňučení.)

ANDRÉ: Alfréde? No tak, Alfréde! Kde jsi?

ALFRÉD *(tiše zakňučí)*: Tady.

ANDRÉ: Kde? Kde tady?

ALFRÉD: Tady. Vmáčkнутý asi. Mezi sudy vmáčkнутý a regály nějaké. Sudy a regály nějaké.

ANDRÉ: Ano. Ano. Sudy a regály. A které? Které přesně sudy a regály? Tady je spousta. Opravdu spousta sudů a regálů. Zaprášených, starých. Sudů a regálů. Vlastně samé. Jenom samé sudy. A regály jsou tady. Bordel všelijaký. Ve sklepení tady. Zámku prastarého sklepení. Špinavém, sklepení. Kdyby aspoň plné. Plné ty sudy byly. Něčeho byly. Ale prázdné, úplně prázdné jsou. A regály prázdné, taky úplně. Prázdné a zaprášené. Tak kde přesně?

(Baterka Jeana-Luca osvítí Alfréda vraženého mezi dva obrovské sudy.)

ANDRÉ: Tady jsi!

ALFRÉD: Ano. Tady jsem. *(Rozpláče se.)*

ANDRÉ: Ale no tak. Alfréde, no tak, no tak.

JEAN-LUC: No tak, no tak.

ANDRÉ: Co děláš? Co děláš Jean-Lucu?

JEAN-LUC: Utěšuju ho, ne, přece, ne? Utěšuju. Jako ty ho utěšuju.

ANDRÉ: Utěšuješ? Ty ho utěšuješ?

- JEAN-LUC: Ano, utěšuju. Utěšuju a proto říkám: No tak, no tak. Jako ty říkám: No tak, no tak.
- ANDRÉ: Ale já říkám jinak. Jinak říkám: No tak, no tak. Jinak úplně. Jinak.
- JEAN-LUC: Jak jinak?
- ANDRÉ: Já plný, účasti plný jsem. Tak tak. Takhle to říkám. Jako účasti, plný účasti. Ale ty, ty úplně jinak, jinak říkáš: No tak, no tak. Jinak úplně.
- JEAN-LUC: Jak jinak?
- ANDRÉ: No jinak. Jinak úplně. Já říkám: No tak, no tak. A myslím, tím myslím, že účast, že soucit mám. Tady s Alfrédem, že soucit mám. Že líto je mi, ho je mi. Že smutek chápu jeho.
- JEAN-LUC: Ale to já taky. Já přece taky. Chápu. Ten smutek. Jeho smutek. Chápu.
- ANDRÉ: Chápeš, jo? Ty chápeš ho, jo? Vždyť to tvoje, to tvoje: No tak, no tak. To znělo jinak úplně. Úplně jinak to znělo.
- JEAN-LUC: Jak jinak?
- ANDRÉ: No jinak. Jinak úplně. Ne jako smutek. Ne, jako že líto ti je. To líto. Jeho líto.
- JEAN-LUC: A jak to? Jak to teda znělo?
- ANDRÉ: Tak řekni, ještě jednou řekni, to! Tohle. Řekni!
- JEAN-LUC: No tak, no tak.
- ANDRÉ: Tak jasné. To jasné je, úplně. Jasné. To žádný smutek. Žádný soucit. To úplně u prdele to máš. Úplně. Tak zní. Tak to zní. To tvoje: No tak, no tak. Že jedno, úplně jedno ti je. Co tady Alfréd. Co Alfréd právě. Cítí tady. Co prožívá. Právě. To přece jinak, to jinak se říká, úplně. Ta účast. Ten smutek, ten, sdílený smutek. Lidský, smutek. Lidskostí prodchnutá. Účast. Prodchnutá. To takhle, takhle musíš: Ale no tak, no tak, Alfréde. Vidíš? Takhle musíš. Takhle.
- JEAN-LUC: No tak, no tak.
- ANDRÉ: Ále nech. Prostě nech toho. Nech prostě. Nezlob se, Alfréde. Na něho nezlob. On neumí. Prostě neumí tu, účast projevit neumí. Prostě ne. Vždyť z Evropy, z východní Evropy je. Tak co chtěli? Co chtěli bychom? Po něm, že jo?
- JEAN-LUC: No tak, no tak.

- ANDRÉ: Ne! Dost! Už nezkoušej! Prostě nezkoušej to ani, radši nezkoušej už! Nezkoušej!
- JEAN-LUC: No tak, no tak.
- ANDRÉ: Tak lepší. Tohle nejlepší bylo. Z toho. Ale málo, pořád tak málo. Tak smutně málo. Jak bezcitný. Jak bezcitní jste, vy. Z té Evropy, východní Evropy. Že Alfréde? Úplně. Tos nevěděl, Alfréde, že? Že tady Jean-Luc je z Evropy. Z východní Evropy.
- JEAN-LUC: Ze střední.
- ANDRÉ: Z toho... Z toho. Tak jak se to jmenuje? Tam u vás jmenuje vlastně?
- JEAN-LUC: Česko.
- ANDRÉ: Tak. Z Československa.
- JEAN-LUC: Z Česka.
- ANDRÉ: Ano, Československo. Tak jmenuje se to. Tam. Takhle. Tak to nediv. Prostě se nediv, že neumí, prostě ani říct neumí. Soucit projevít neumí. Hranice, přejet hranice, to umí. By uměl. Však i v Schengenu. Možná i v Schengenu jsou. Ty víš, přece víš, Alfréde, co Schengen? Co Schengen je?
- ALFRÉD: Já?
- ANDRÉ: Však víš. Určitě víš, co Schengen. Co Schengen je. Tak i v něm. I v něm možná jsou. Však dovolili. Však pustili jsme je. Sem. A do Schengenu. Tak umí. Hranice přejet umí. Ale soucit? Soucit, to ne. To prostě ne. Ten doma nechal. Za hranicema nechal. Možná. Možná nechal. Protože kdo ví? Kdo ví, jestli umí, vůbec doma, tam, na východě, jestli projevít umí. Soucit. Aspoň nějaký soucit. Vůbec. Ale tady? Za hranicemi tady? Neumí. Rozhodně neumí. Říct ani blbě: No tak, no tak, pořádně neumí. Prostě neumí.
- ALFRÉD: Neumí?
- ANDRÉ: No neumí! Však slyšels! To přece slyšels, ne? Jak říkal. Jak utěšit se snažil. Tebe jak utěšit se snažil.
- ALFRÉD: Ano. Slyšel.
- ANDRÉ: No a co? Co ty? Co na to říkáš? Na to jeho? Na utěšování jeho? Co ty na to říkáš?
- ALFRÉD: Já?
- ANDRÉ: A kdo? Jiný kdo jako měl by? By říkat měl na to? Kdo?
- ALFRÉD: Já?
- ANDRÉ: Jistě! Jistě, že ty? Kdo jiný než ty, přece!

- ALFRÉD: A ona? Ona...?
- ANDRÉ: Ale jaká zas ona? O Jean-Lucovi! O tom se bavíme teď! O tom. O něm, přece. Tak jaká zas ona?!
- ALFRÉD: Aha.
- JEAN-LUC: A proč o mě? Proč o mě se bavíte vlastně?
- ALFRÉD: Ano. Ano! Proč o něm? Proč o něm se bavíme? Když na hlavu... Moje jídlo! Moje jídlo! Na hlavu mi! Moje jídlo! (*Zase začíná fňukat.*) Nikdo! Nikdo jídlo! Moje jídlo! Mi na hlavu! Nikdo ještě!
- ANDRÉ: No jo. Jídlo. Tvoje jídlo. Ale Jean-Luc. Jean-Luc. Víš, jak jmenuje se? Vlastně jmenuje se Jean-Luc? Doopravdy jmenuje? Jean-Luc? Jaroslav! Jaroslav se jmenuje. Tfuj. Ani vyslovit. Ani vyslovit to nedokážu. Jaroslav, tak se jmenuje Jean-Luc. A proč, víš? Víš proč Jean-Luc říkám? Mu říkám?
- ALFRÉD: Ale proč? Proč jídlo? Proč moje jídlo?
- ANDRÉ: To proto. To proto říkám. Jean-Luc mu říkám, že vyslovit. Ani vyslovit to nejde. To jméno. Jeho. Tak proto. A víš proč? Víš proč tu je? Jean-Luc?
- ALFRÉD: Ale proč...?
- ANDRÉ: To proto, on proto tu je, když ptáš se. Tak odpovím, když ptáš se. To proto, proto tu je, že tlumočník. Protože tlumočník tu je. Proto. Protože on umí, mluvit i psát. Mluvit i psát umí. Řečí. Tou její řečí. Proto tu je. Protože ani slovo, ona ani slovo francouzsky neumí. Tak proto.
- ALFRÉD: Ale proč? Proč moje jídlo...?
- ANDRÉ: Tak tlumočník tu je. A víš proč? Proč je tu tlumočník? Zrovna tlumočník? On zrovna?
- ALFRÉD: Ale proč?
- ANDRÉ: No řekni! Řekni mu to, proč? Proč zrovna ty jsi tlumočník? Tady. Tlumočník.
- JEAN-LUC: Já?
- ANDRÉ: Tak řekni! Tak řekni mu to! Tady. Mezi sudy. A regály nějakými. Ve sklepení. Z 15. století ve sklepení. Přece mu řekni! Že chceš? Že slyšet chceš to? Alfréde. Že jo? Slyšet?
- ALFRÉD: Ale proč? Jídlo moje, proč?
- ANDRÉ: Slyšíš? Jean-Lucu, slyšíš? Chce slyšet. Chce slyšet to! Tak řekni! A třeba. I jídlu, se i k jídlu, Alfréde, dostaneme potom. Třeba.

JEAN-LUC: Tak já...

ANDRÉ: No povídej! Tak povídej přece už. Vždyť vidíš! Přece vidíš, že Alfréd, že chce slyšet to, Alfréd. Vidíš, jak zvědavý. Jak těší se. Jak zvědavý je. Co povprávíš nám.

JEAN-LUC: Byl jsem teatrolog.

ANDRÉ (*se už teď svíjí smíchy*): No ne! Ne! Teatrolog! On byl teatrolog, chápeš, Alfréde? Teatrolog! Ty víš? Víš vůbec, Alfréde? Co teatrolog? Co je to teatrolog?

ALFRÉD: Ne...?

JEAN-LUC: Ty nevíš? Teatrolog co je? Nevíš? Vážně? To jako vážně?

ALFRÉD: Ne.

JEAN-LUC: Teda... Teda zírám. Já zírám teda. Prostě zírám.

ANDRÉ: Tak řekni! Tak co je? Co teatrolog je? Řekni přece! Jean-Lucu, řekni!

JEAN-LUC: Ale to každý. To každý ví přece. Co teatrolog, co teatrolog je!

ALFRÉD: A nemá. To nemá s divadlem? Něco s divadlem společného? Teatrolog?

JEAN-LUC: Přesně! Přesně! Tak! Ano! Přesně!

ALFRÉD: To jako... To jako že má?

JEAN-LUC: Ano, má! Samozřejmě! Samozřejmě, že má!

ANDRÉ: Tak vidíš, vždyť to vidíš, Alfréde! Tak má!

JEAN-LUC: Ale úplně, úplně to má!

ALFRÉD: Co má?

ANDRÉ: Ano, co má? Co má?

JEAN-LUC: Ale s divadlem. S divadlem to společného má. Něco má.

ALFRÉD: Něco? A co má?

ANDRÉ: Ano, co přesně? Co přesně to má? S divadlem. Společného s divadlem. Co má?

JEAN-LUC: Ale teatrologie, to přece teatrologie. To věda. To věda o divadle je. Teatrologie.

ANDRÉ: Věda? Ale ne! Věda? O divadle věda? Divadlo vědu? Normálně vědu má? Divadlo dokonce? Vědu?

ALFRÉD: Já taky, taky překvapený jsem, trochu. Trochu jenom, samozřejmě. Že divadlo vědu. Že dokonce vědu potřebuje.

Divadlo. A trochu na co, nevím, na co potřebuje. Vědu. Divadlo. Tak na co? Na co vlastně? Vědu?

- ANDRÉ: Ano! Ano! I já, jsem i já překvapen. Na co? Na co divadlo? Vědu? Na co potřebuje? Taky nechápu. Na co, Jean-Lucu?
- JEAN-LUC: Přece na to...
- ALFRÉD: Jakože aby herečky? Aby herečky pěkné, se natřásaly pěkné? A na to vědu? Na herečky pěkné? Vědu?
- JEAN-LUC: Ale ano, ano, samozřejmě, herečky pěkné...
- ANDRÉ: No ano, herečky pěkné. Však pěkné, jenom pěkné vybírají, ne? Herečky. Tak na co vědu?
- JEAN-LUC: Ale vždyť vysvětloval. Jsem vysvětloval jsem to už, ti, André.
- ANDRÉ: Ne. Nevzpomínám si.
- JEAN-LUC: Ale ano! Ano! Vysvětloval. Určitě. Vysvětloval!
- ANDRÉ: Mě vysvětloval, jsi mi vysvětloval jenom. Jak dotace, nějaké granty ulíval sis. Jako šéf. Čeho šéf? Čeho jsi, ty šéf byl vlastně?
- JEAN-LUC: Katedry.
- ANDRÉ: Ano! Ano! Katedry! Teatrologie katedry.
- ALFRÉD: Já kuchař. Vždycky jsem kuchař byl. Ani ne šéfkuchař. Jenom kuchař, vždycky jenom.
- ANDRÉ: A on jako katedry. Šéf katedry. Teatrologie katedry si ulíval. Bokem. Stranou. Granty. Dotace. Protože manželka, tě prý manželka furt, obviňovala furt, že míň, prostě že míň vyděláš než ona, míň peněz máš. A tak ulíval sis, stranou ulíval. Granty, dotace nějaké. A že přišlo, na to se přišlo. A tak přestal, jsi přestal být tím... tím... Jaks to říkal?
- JEAN-LUC: Teatrolog...
- ANDRÉ: Ano. I tím. I tím, ale ještě i...
- JEAN-LUC: Šéf katedry.
- ANDRÉ (*se směje*): Ano! Přesně! Teatrologem jsi přestal. Šéfem katedry být přestal. A jak chtěl se, jsi se chtěl uchytit? Kdes to se chtěl, se uchytit chtěl? Potom? Po všem po tom?
- JEAN-LUC: V službách.
- ANDRÉ: Ano! Ano! Ve službách. Ve službách nějakých. Ale v jakých? V jakých službách uchytit? V jakých ses chtěl? (*Se svíjí smíchy.*)
- JEAN-LUC: V diplomatických.

- ANDRÉ (*řičí smíchy*): V diplomatických!!! A...?
- JEAN-LUC: A nevyšlo, to prostě nevyšlo. A můžu, já za to snad můžu? Že nevyšlo?
- ANDRÉ (*válí se smíchy po zemi*): Ne! Ne! Samozřejmě! Ne! Nemůžeš. Za to nemůžeš, vůbec! Umřu! Já prostě umřu! Smíchy umřu.
- JEAN-LUC: Však francouzsky umím. Dobře. Tak myslel, jsem myslel.
- ANDRÉ: Ne! Ne! On myslel! A co řekli? Jak dopadlo? Jak dopadlo to? Řekni! Prosím, řekni! Tady. Alfrédovi tady. Já počůrám! Se normálně počůrám!
- JEAN-LUC: Ale vždyť říkal. Už třikrát jsem ti říkal. Tohle. Vyprávěl o tom.
- ANDRÉ: Ale pokaždé, pokaždé se počůrat. Smíchy počůrat u toho můžu. Pokaždé!
- ALFRÉD: Teda. Myslel. Jsem myslel si, že problém. Že mám problém, nějaký problém. Mám. Já. Ale tohle... Tohle...
- ANDRÉ: Že jo? Že jo?!
- ALFRÉD: Ale tohle...
- ANDRÉ: Že jo?! A ještě, řekni ještě, kolik bral. Kolik bral jsi? Jako šéf, katedry šéf, teatrolog jako. Vědec. Řekni! No řekni!
- JEAN-LUC: Neřeknu.
- ANDRÉ: Ale no tak. Tak řekni. Tady Alfrédovi řekni. Vidiš. Přece vidíš, jak špatně. Jak špatně na tom je. Tak řekni. Přece chceš? Přece pomoci chceš? Mu chceš. Rozveselit přece, rozveselit ho chceš. Projevit soucit mu chceš. Přece. Tak řekni!
- JEAN-LUC: Devět set.
- ALFRÉD (*nechápe*): Devět set? Čeho? Čeho devět set?
- ANDRÉ: Tak ne ovcí, že? Ani krav ne. Ani prasat, Alfréde. To rozum, to prostě rozum dá. Že ne ovcí, prasat, ani krav ne. Ani velbloudů. To dobře, to ještě moc dobře byl, by byl na tom.
- ALFRÉD: Tak... Tak čeho? Čeho devět set?
- ANDRÉ: Euro. Přece euro. Devět set euro přece, Alfréde!
- ALFRÉD: Co? Cože?
- JEAN-LUC: A proto tady, proto jsem tady, přece, ne?
- ANDRÉ: Ano, proto. Proto jsi tady, Jean-Lucu. Chápeš? Devět set! Chápeš, Alfréde?
- ALFRÉD: Nechápu.

- ANDRÉ: Chápeš? Šéf katedry! Na univerzitě katedry. V hlavním městě univerzitě! (*Už se zase začíná svíjet smíchy.*) Devět set!
- ALFRÉD: Nechápu.
- ANDRÉ: A ty, Alfréde! Ty myslíš, že problém? Že ty máš problém? Že máš problém, když platí? Tobě pět tisíc euro platí? Za to, že jídlo, tvoje jídlo lítá? Vzduchem lítá? Na hlavu ti lítá? Pět tisíc za to? Nebo, že já? Že problém mám. Když rokokovou komodu? Na skládku stěhuju? Komodu? Že problém? Že problém máme? Ne. Ne, prostě. Ne. To on. To on problém, to on měl prostě problém. Ale teď, teď už nemá. Teď už problém prostě nemá. A proč? Proč víš? Víš proč? Proč nemá problém teď, Alfréde? Proč?
- ALFRÉD: Ne, to nevím. Opravdu nevím.
- ANDRÉ: Přece proto. Proto, že bere. Teď tři tisíce euro bere. Jako tlumočnick, jako teatrolog, bývalý. S rozvodem. Na krku s rozvodem. Jako šéf katedry bývalý. Vědec. S rozvodem na krku. Jako vzdělaný, prostě člověk vzdělaný. Jako tlumočnick. A lokaj. Komorník. Tady té... té... bytové designérky komorník. Milostpaní tlumočnick. Tak tři tisíce tady bere. Tady. Tak nemá. Už nemá problém, prostě. Tak proto.
- JEAN-LUC: Já... Já... Vy berete. Vy tady berete pět tisíc?
- ALFRÉD: Já... Teda já nechtěl. Já nechtěl to říkat, ale když už. Když padlo to už. Tady padlo. Tak... Tak... Ano. Je. Tak to je. Ale já u Joël Robuchona, u Robuchona bral jenom tři, tři tisíce tam bral. A tak pět, pět tisíc...
- ANDRÉ: A tak pět dost, prostě dost je. To mi jídlo, i na hlavu jídlo lítat může. Mimořádné, mimochodem mimořádné jídlo. Vid'?' Vid', Jean-Lucu? Mimořádné, vid'?
- ALFRÉD: A to i ty? I ty pět? Pět tisíc bereš?
- ANDRÉ: Samozřejmě. I já. I já беру. Tolik беру. Když stěhuju. Nábytek rokokový, barokní, empírový stěhuju. A vyhazuju. Já, průvodce turistický bývalý. Po zámku tomhle. Na Loire zámku. Kdysi průvodce jsem býval. Tady býval. Turistický. Pak recepční. V hotelu recepční. Hotelu luxusním. Tady. Ale pět, jako teď? Pět tisíc, to nebral, to nebral jsem. Nikdy nebral.
- (Jean-Luc s pláčem uteče.)*
- ALFRÉD: Co?
- ANDRÉ: Ano, co? I já si říkám teď. Co?
- ALFRÉD: A myslíš: Co? Stejně jako já myslíš to: Co? Nebo jinak myslíš to: Co?

- ANDRÉ: Ne, ne. Teď stejně. Úplně stejně myslíme to: Co?
- ALFRÉD: Tak... Tak... Co to bylo? Vlastně? Co?
- ANDRÉ: Ale to správně. Správně poukazujeme, správně se dotazujeme. Správně a oprávněně otázku vznášíme: Co?
- ALFRÉD: Ano. Ano. Co?
- ANDRÉ: Ano, co? Tobě tady pokrmy, jídla vzduchem lítají, tvoje. Jídla. A on? On brečí? Slzy roní?
- ALFRÉD: A to tobě. Tobě tady nábytek historický, komody stěhujou, hodnotné. Komody. Na smetiště. Do popelnic vyhazují. Komody. A on, on brečí.
- ANDRÉ: Však devět set, devět set bral. Jako šéf. Katedry šéf. A teď tři. Tisíce tři bere. A to málo? To málo mu je? Však kvalitní, lidi kvalitní. Jako já. Nebo ty. Tak ti pět, pět tisíc berou. A on, on pláče? Brečí kvůli tomu? Však rád, rád by měl být. Já nechápu. Prostě nechápu, tohle. Nechápu.
- ALFRÉD: Taky. Já taky prostě. Taky nechápu.
- ANDRÉ: Ano. Oba. Prostě oba.
- ALFRÉD: Ano, oba.
- ANDRÉ: Prostě nechápeme. Oba nechápeme. A dá? Vůbec tohle pochopit? To dá se, vůbec? Dá?
- ALFRÉD: Ano! Ano! Dá?! Dá se vůbec?!
- ANDRÉ: Ne, nedá! Tohle se prostě pochopit nedá!
- ALFRÉD: Nedá!
- ANDRÉ: Ano. Nedá!